

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.37.537/2018/4.

A tanács tagjai: . Tóth Kincső a tanács elnöke
 . Kalas Tibor előadó bíró
 . Márton Gizella bíró

A felperes: Felperes
(**cím**)

A felperes képviselője: . Dr. Varga Zsigmond ügyvéd
(**cím**)

Az alperes: Pest Megyei Kormányhivatal
(1052 Budapest, Városház utca 7.)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

A per tárgya: fogyasztóvédelmi ügyben hozott
határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:Közigazgatási és Munkaügyi
Bíróság
18.K.27.007/2018/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 18.K.27.007/2018/9. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését, valamint a perköltségre és illetékre vonatkozó rendelkezéseit hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja;
- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000 (hatvanezer) forint elsőfokú és 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget;
- kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesi gazdasági társaság www.....hu online címen elérhető webáruházat üzemeltet. A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala, mint elsőfokú fogyasztóvédelmi hatóság – az első fokon jogerőre emelkedett – 2017. március 2. napján kelt HB/04-FVO/460-2/2017. számú határozatában felperesnek megtiltotta a határozatban megállapított jogsértő gyakorlatok további folytatását.
- [2] Az elsőfokú hatóság utóellenőrzés körében hozott, 2017. június 12. napján kelt HB/04-FVO/894-2/2017. számú határozatában a felperest 200.000 forint fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta, és a határozat indokolási részében megállapított jogsértő gyakorlatok további folytatását a határozat jogerőre emelkedésének napjával megtiltotta.
- [3] A felperes fellebbezése alapján az alperes, mint másodfokú fogyasztóvédelmi hatóság PE/ÜZ16/692/2017. számú határozatában az elsőfokú határozatot részben megváltoztatta, a fogyasztóvédelmi bírság összegét és a rendelkező részben szereplő kötelező rendelkezéseket változatlanul hagyva az elsőfokú hatóság által megjelölt, az eredeti csomagoláshoz kötött tényállási elemet, mint jogsértést törölte. Az alperesi határozat felülvizsgálati eljáráshoz kapcsolódó indokolása szerint (a határozat I/A/3. pontja) a fogyasztói jogérvényesítés feltételeiről szóló tájékoztatás körében a felperes jogszabálysértő gyakorlatot folytat. A hatósági ellenőrzés alapján megállapítást nyert, hogy a fogyasztói jogérvényesítés feltételeire vonatkozó tájékoztatás hiányos, valamint hiányzott az elállási jog meglétéről, esetleges hiányáról és gyakorlásának feltételéről szóló tájékoztatás is. A felperes az alaphatározatban foglalt kötelezésnek nem tett eleget, s a hatóságot arról tájékoztatta, hogy a visszaigazolási minta tartalmán nem változtatott. Az alperes felhívta a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II. 26.) Kormányrendelet (továbbiakban: Korm.rendelet) 11. § (1) bekezdését, mely részletesen szabályozza a szerződést megelőző tájékoztatást. A Korm.rendelet 18. §-a alapján a távollévők között a szerződés megkötését követő – ésszerű időn belül, de a termék adásvételére irányuló szerződés esetén legkésőbb az átadáskor, a szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés esetén legkésőbb a szolgáltatás teljesítése megkezdésekor – vállalkozás tartós adathordozón visszaigazolást ad a fogyasztónak a megkötött szerződésről, s a visszaigazolásnak tartalmaznia kell a Korm.rendelet 11. § (1) bekezdésében meghatározott tájékoztatást, kivéve ha azt a vállalkozás a szerződés megkötése előtt tartós adathordozón a fogyasztónak megadta, s a fogyasztó a Korm.rendelet 29. § e) pontja szerinti nyilatkozatot tett, az erre vonatkozó visszaigazolást. Az alperes álláspontja szerint ezen rendelkezések

értelmében nem elegendő egy link, egy utalás elhelyezése a tájékoztatás fellelhetőségi helyéről, mivel a Korm.rendelet 11. § (1) bekezdése meghatározott információk közlését írja elő. Mindez azt jelenti, hogy vagy a megrendelés visszaigazolásában kell tájékoztatni a fogyasztót, vagy a kiszállításkor külön tartós adathordozón, pl. papír alapon. Ez a felperes ellenőrzéssel érintett gyakorlatában nem valósult meg. A bírságot érintően az alperes fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (továbbiakban: Fgytv.) 47/C. § (1) bekezdését vette figyelembe, utalva az 5. § a) pontjára is. Kiemelte azt is, hogy a fogyasztóvédelmi bírság mellőzésére, csökkentésére egy tényállási elem törlése ellenére sincs jogszabályi lehetőség, mivel egyetlen más tényállási elem ismételt elkövetése esetén is a minimum bírságösszeg lenne alkalmazható.

A kereseti kérelem és az alperesi ellenkérelem

- [4] A kereset az alperes határozatának felülvizsgálatára és a bírság törlésére, valamint a kötelezés mellőzésére irányult. A felperes a felülvizsgálati eljáráshoz kapcsolódó kereseti hivatkozása szerint arra utalt, hogy tájékoztatása megfelelő az elállási joggal összefüggésben. A visszaigazoló e-mailben hiperlinkként szerepelnek a kapcsolódó dokumentumok, amelyben a fogyasztót megfelelően tájékoztatják az elállás jogáról. Az elektronikus levél átvétele és megismerése feltételezi, hogy a fogyasztónak van internet-hozzáférése, így a hiperlinkre kattintva bármikor elérheti a kérdéses dokumentumokat. A felperes kiemelte, hogy álláspontjával ellentétes rendelkezést sem a Korm.rendelet, sem a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) nem tartalmaz.

Az elsőfokú ítélet

- [5] A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 18.K.27.007/2018/9. sorszámú, 2018. február 9. napján kelt ítéletében az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően, a rendelkező rész változatlanul hagyása mellett megváltoztatta akként, hogy a felperessel szemben a fogyasztói jogérvényesítés feltételeiről szóló tájékoztatás tekintetében megállapított jogsértést törölte. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Az elsőfokú ítélet felülvizsgálati eljáráshoz kapcsolódó indokolása szerint a felperes gyakorlata az elállási jog és a jogérvényesítés lehetőségéről szóló tájékoztatás körében a jogszabályoknak megfelelő, így a kereseti kérelme e tekintetben megalapozott volt. Jogi indokolásában felhívta a 2011/83/EU Európai Parlamenti és Tanácsi irányelvet, annak is Preambuluma (34) és (38) bekezdéseit. Utalt az elektronikus úton történő szerződéskötés a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénybeli (a továbbiakban: Ptk.) szabályaira, kiemelve a 6:82. § (1), valamint 6:78. § (1)

bekezdéseit. Kiemelte, hogy a felperes által követett megrendelési gyakorlat szerint a megrendelés véglegesítését megelőző egyik feltétel (önálló lépés) a weblapon az Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) elfogadása a fogyasztó részéről, mellyel a tájékoztatási kötelezettség első lépése teljesül. Ezen lépés kihagyhatatlan a megrendelés véglegesítése körében, így a fogyasztó számára biztosított az ÁSZF-ben foglalt tartalom megismerése. Az elsőfokú bíróság ennek alapján megállapította, hogy a felperes e körben követett gyakorlata lehetővé teszi a fogyasztónak a megrendelés leadása előtt az ÁSZF főbb elemeinek teljeskörű megismerését és megértését, annak tárolását, és megjelenítését. Az első lépcsős tájékoztatáson túl az EU Irányelv és a Korm.rendelet rendelkezéseiből levezethetően a felperesnek lehetősége van az eszközök technikai korlátainak figyelembe vétele mellett arra is, hogy a fogyasztót egyéb információs forráshoz irányítsa, amelybe beleértendőek az olyan internetes hiperlink hivatkozások is, melyek a felperes elektronikus visszaigazoló levelében kerülnek elhelyezésre. Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a fogyasztó azáltal, hogy a klasszikus, jelenlévők közötti szerződéskötés helyett az interneten történő értékesítésre tesz vételi ajánlatot, ráutaló magatartásával elfogadja azt is, hogy a szerződés megkötéséhez kapcsolódó egyes fázisok szintén az internet és az információtechnológiai eszközök alkalmazása mellett kerülnek lebonyolításra. Az elsőfokú bíróság megvizsgálta a felperes által alkalmazott ÁSZF rendelkezéseket, s azokat megfelelően strukturáltnak, tematikusan szerkesztettnek ítélte, melyek egyértelmű megfogalmazások mellett, átfogó tájékoztatást nyújtanak. Minderre tekintettel a felperes azon gyakorlatát, mely szerint a megrendelést követő visszaigazolásban hiperlinken kerülnek elhelyezésre a szükséges dokumentumok, és ezáltal kerül tájékoztatásra a fogyasztó a jogszabályban foglalt egyes információkról, nem tartotta jogsértőnek.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

- [6] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Elsődleges kérelme arra irányult, hogy a Kúria a jogerős ítéletet részben helyezze hatályon kívül és hozzon új határozatot, melyben felperes keresetét egészében elutasítja, s kötelezze perköltség megfizetésére. Az alperes másodlagos kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő kötelezésére irányult. Az alperes felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú bíróság szerződéskötés előtti tájékoztatással összefüggő megállapításait tette vitássá, azt a Korm.rendelet 18. §-ába ütközőnek tartva. Az alperes kiemelte, hogy a visszaigazolásnak tartalmaznia kell a Korm.rendelet által előírt tájékoztatási elemeket, kivéve, ha azt a vállalkozás már a szerződés megkötése előtt tartós adathordozón megadta a fogyasztónak, továbbá annak visszaigazolását, hogy

amennyiben a fogyasztó nem tárgyi adathordozón nyújtott digitális adattartalom tekintetében nyilatkozott annak tudomásulvételéről, hogy a beleegyezésével megkezdett teljesítést követően elveszti indokolás nélkül elállási/felmondási jogát [Korm.rendelet 18. § a) és b) pontok]. Az alperes azt elismerte, hogy a Korm.rendelet valóban nem írja elő, hogy az írásbeli megerősítés kötelező tartalmi elemeinek egy adathordozón vagy egyéb dokumentumban, s egy időben kell a fogyasztóhoz eljutnia. Az alperes kiemelte, hogy a tájékoztatás elmulasztása esetén a szolgáltató - tekintettel az Fttv. 7. § (3) bekezdés b) pontjára - megtévesztő mulasztásnak minősülő kereskedelmi gyakorlatot valósít meg, mivel az alkalmas a fogyasztó joggyakorlásra és jogérvényesítésre vonatkozó üzleti döntésének torzítására. Ezen megállapítás alól kivételként fogalmazható meg az az eset az alperes szerint, amikor a vállalkozás visszaigazolásban feltüntetendő valamennyi adatot a szerződés megkötése előtt tartós adathordozón a fogyasztó rendelkezésére bocsátja, mivel ilyen esetben a Korm.rendelet megsértésére nem kerül sor. A tartós adathordozó fogalmát a Korm.rendelet 4. § 9. pontja határozza meg. Az alperes álláspontja szerint a Korm.rendelet 18. § a) pontja teljesítése tekintetében nem elegendő egy link, egy utalás elhelyezése a tájékoztatás fellelhetőségi helyéről, mivel a Korm.rendelet alapján a visszaigazolásnak kell tartalmaznia a 11. § (1) bekezdésében meghatározott információkat. A felperes által rendelkezésre bocsátott dokumentumokból megállapítható, hogy az első visszaigazolás a megrendelés rögzítéséről szól, a második a rendelés visszaigazolásáról. A megrendelés rögzítéséről szóló levél lábléce kapcsolati adatokat tartalmaz, valamint linket az ÁSZF-re, az adatvédelmi nyilatkozatra, a dokumentum menüpontra és a szállítási díjakra. Ezen utóbbinak a láblécén hiperlink hivatkozások szerepelnek az ÁSZF-re, az adatvédelmi nyilatkozatra, panaszkezelési szabályzatra és a szállítási díjakra. Az alperes összegző álláspontja az volt, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének és nem adott számot arról, hogy felperes részére miért kellene tájékoztatással összefüggésben a kivétel szabályt alkalmazni. Amennyiben a kivétel szabály elvetésre kerül, a szerződéskötést követően a visszaigazolásokban szereplő tájékoztatási elemek hiperlinkben való elhelyezése - az alperes álláspontja szerint - nem elfogadható, mivel a kötelező elemeket a fogyasztónak több helyről kell összeszednie. Ezzel a fogyasztó aktivitásra ösztönzése valósul meg, ugyanakkor a fogyasztó nem ismeri, hogy a Korm.rendelet mely tájékoztatási követelmények átadását írja elő a kereskedő részére, így proaktivitás nem feltétlenül eredményezi azt, hogy tartós módon megőrizhetőek legyenek az amúgy a jogalkotó által a számára biztosított adatok.

- [7] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. A felperes kiemelte, hogy az ÁSZF korábbi szövegei a honlapján elérhetőek. A link segítségével megnyitott weboldalon a fogyasztó megtalálja az aktuális

feltételeket, amelyek a vásárlás pillanatában érvényesek voltak. Itt tájékozódhat többek között az elállásra vonatkozó szabályokról is. A felperes hivatkozott arra is, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 6. § (2) bekezdésének alapelvi rendelkezése szerint a jóhiszeműségét vélelmezni kell, ugyanakkor az alperes a gyakorlatával kapcsolatos azon hivatkozása, miszerint az „bármikor módosítható” pusztán feltételezés.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [9] A Kúria Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275. § (2) bekezdése szerint a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem korlátai között vizsgálta felül, melynek keretében arról foglalt állást, hogy a jogerős ítélet megsértette-e a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat.
- [10] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kizárólag a jogerős ítélet azon rendelkezését és indokolását tette vitássá, mely a fogyasztó jogérvényesítés feltételeiről szóló tájékoztatásra vonatkozott. Ezeket a megállapításokat egyebekben az alperesi határozat I/A/3. pontja tartalmazta.
- [11] A Kúria kiemeli, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság már az első alkalommal lefolytatott ellenőrzés során kifogásolta a fogyasztói jogérvényesítés feltételeiről való tájékoztatást. A felperes a hatósági megállapítást követően sem változtatott korábbi gyakorlatán, s ezt az utóvizsgálat alapján az alperes egyértelműen megállapította.
- [12] A jogvita eldöntésében a Korm.rendelet 18. §-a értelmezésének van alapvető jelentősége. A Korm.rendelet vonatkozó előírása szerint: a távollévők között kötött szerződés megkötését követően – ésszerű időn belül, de a termék adásvételére irányuló szerződés esetén legkésőbb az átadáskor, a szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés esetén legkésőbb a szolgáltatás teljesítése megkezdésekor – vállalkozás tartós adathordozón visszaigazolást ad a fogyasztónak a megkötött szerződésről. A visszaigazolás tartalmazza a 11. § (1) bekezdésében meghatározott tájékoztatást, kivéve ha azt a vállalkozás már a szerződés megkötése előtt tartós adathordozón a fogyasztónak megadta, s a fogyasztó a Korm.rendelet 29. § e) pontja szerinti nyilatkozatot tett, az erre vonatkozó visszaigazolást. A Korm.rendelet 11. § (1) bekezdése a-w) pontjai határozzák meg tartalmilag a tájékoztatásra irányadó követelményeket. Az első fokon eljáró bíróság a Korm.rendelet fenti szabályát tévesen értelmezte, és annak alapján nem helytálló az a következtetése, miszerint a felperes tájékoztatással kapcsolatos gyakorlata a jogszabályoknak megfelel. A Kúria kiemeli, hogy a Korm.rendelet 18. § -a egyértelmű, mérlegelést nem tűrő kötelezettséget ír elő a vállalkozás részére a visszaigazolásról, valamint annak

tartalmáról. A főszabály mellett kivétel szabályt is meghatároz, azonban annak feltételei is egyértelműek, s konkrét tényállás megvalósulását jelentik.

- [13] A Korm.rendelet 18. §-a értelmezése körében annak is jelentősége van, hogy annak kötelezettje a vállalkozás, s a kötelezettségének olyan módon kell eleget tennie, mely további kifejezett közreműködést a szerződő féltől már nem igényel. A felperes által folytatott gyakorlat ennek a követelménynek nem felel meg. A tényállásból megállapíthatóan a felperes a szükséges adatokat és tájékoztatást ún. hiperlink hivatkozásban teszi hozzáférhetővé, ami azt jelenti, hogy az a visszaigazolás tartalmaként azonnal és megtekinthető módon a szerződő fél számára nem jelenik meg.
- [14] A felülvizsgálati kérelem alapján az is megállapítható, hogy a 11. § (1) bekezdésben írt adatok több helyről történő beolvasással vagy letöltéssel állnak csak a fogyasztó rendelkezésére, amely a Korm.rendelet 18. §-ának szintén nem felel meg. A Kúria nem találta elfogadhatónak a felperes azon felülvizsgálati ellenkérelemben tett hivatkozását, mely szerint az ÁSZF szerepeltetése a weboldalon, illetve annak tagoltsága és áttekinthetősége önmagában teljesíti a követelményeket. A hatósági megállapítás alapja a Korm.rendelet 18. §-ának megsértése, közelebbről a fogyasztói jogokkal kapcsolatos tájékoztatás hiányossága, melyet önmagában az ÁSZF elérhetősége nem kérdőjelez meg.
- [15] A Kúria nem osztotta a felperes azon hivatkozását sem, amely a Ket. 6. § (2) bekezdés alapelvi rendelkezésére vonatkozott a jóhiszeműség körében. A fogyasztóvédelmi hatóságok megállapítása független a felperes jó- vagy rosszhiszeműségétől. A Korm.rendelet 18. §-ának történő megfelelés objektív megállapítás, melyet az alap- és utóvizsgálat egyaránt alátámasztott, s abban nincs szerepe annak, hogy felperes a gyakorlatát milyen szándékkal alakította ki.
- [16] Az alperes helytállóan hivatkozott a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a Korm.rendelet 11. § (1) bekezdésében írt kötelező tartalmi elemek nem egy helyen találhatók, s ez a körülmény szintén a fogyasztó részéről valamiféle „utánajárást” tételezne fel, ha a fogyasztó a jogairól tájékozódni akar.
- [17] A Kúria azt is megállapította, hogy a Korm.rendelet 18. §-a szerinti kivétel szabály a felperes esetében értelemszerűen nem alkalmazható, mivel a kifogásolt tájékoztatásokat a gyakorlata szerint a szerződés megkötése előtt tartós adathordozón a fogyasztónak nem adta meg.
- [18] A Kúria ugyanakkor nem osztotta a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat abban a tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, figyelemmel a Pp. 163. §-ára. Ez a megállapítás a Kúria érdemi döntését nem érintette, mivel a Korm.rendelet 18. § értelmezése alapján - változatlan tényállás mellett - az ügyben végleges döntés volt hozható. Az elsőfokú bíróság ítélete kellő mértékű indokolást tartalmazott a fogyasztói jogokkal kapcsolatos tájékoztatás kérdésében, azonban jogsértését a Korm.rendelet 18. §-ának téves értelmezése okozta.

- [19] A fentiek alapján a Kúria Pp. 275. (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében hatályon kívül helyezte, s a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

Záró rész

- [20] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [21] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes jogi képviselőjével felmerülő elsőfokú és felülvizsgálati perköltségeinek megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. A jogi képviselő költségét a Kúria módosított 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján határozta meg.
- [22] A Kúria a pervesztes felperest kötelezte az illetékekről szóló, módosított 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése és 50. § (1) bekezdése alapján a kereseti és a felülvizsgálati illeték megfizetésére.
- [23] Az ítélet elleni további felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. június 19.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Kalas Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró